

Nærområdet i din historieundervisning – hvordan?

Uanset hvor du bor, er der masser af muligheder for at bruge de umiddelbare omgivelser i tilrettelæggelsen af en motiverende og aktiverende historieundervisning. Og så er en af intentionerne i folkeskolereformen jo, at nærområdet i højere grad inddrages som læringsrum.

Måske mangler du ideer til, hvordan nærområdet kan bruges konstruktivt som læremiddel i din historieundervisning. Det er der nu råd for. HistorieLab (Nationalt Videncenter for Historie- og Kulsturarvsformidling) og Professionshøjskolen Absalon iværksætter i skoleåret 2017-2018 samarbejdsprojektet "Historier om mit sted".

Projektet tilbyder gratis lærere, som underviser i historie i Odense, Roskilde og Vejle kommuner hjælp til at tilrettelægge forløb, der inddrager skolens nærområde som læringsrum. Hjælpen kan have form af konkrete forslag, oplæg for fagteamet, workshops, konsulentbistand, vejledning og sparring før og under forløbet.

Delprojekter

Til inspiration skitseres her seks eksempler på delprojekter, som integrerer nærområdet som læringsrum. Delprojekterne udvikles og konkretiseres af de involverede lærere.

1. Artefakter fra lokalområdets hverdagsliv

Projektet sigter på at bruge lokalområdet og artefakter herfra til at udvikle 3.-4.-klasseselever historieforståelse, herunder begreber som kontinuitet og forandring, årsager og konsekvenser, samt hvordan og hvorfor den nære historie hænger sammen med den større.

Artefakterne medbringer eleverne/eller de findes i genbrugsforretninger. Eleverne kan studere og beskrive dem ud fra forskelle og ligheder og forsøge at placere dem i kronologisk rækkefølge. Eksempler på artefakter: Køkkenredskaber, telefoner, beklædningsgenstande, tasker, kufferter, fotografier, kort, postkort, "lagring" af musik (LP'er, spolebånd, kassettebånd, cd osv.), legetøj, billeder af bygninger, rum.

Eleverne kan fx beskrive artefakterne ud fra "defektiv-agtige" spørgsmål som Hvad ved vi om xx? Hvad ved vi med sikkerhed? Hvad kan vi gætte os til? Hvordan finder vi ud af det?

Produktet kan være en udstilling, hvor eleverne gør genstandenes forbindelse til nærområdet tydelig fx ved hjælp af kort og informerende tekster.

2. Lokale mindesteder og statuer

Eleverne arbejder med mindesteder, - sten og statuer, der findes i lokalområdet. Hvem er de etableret for? Hvorfor og hvordan blev de etableret? Hvorfor blev dette udtryk valgt? Hvilken betydning havde de, da de blev etableret – og nu? Sammenhænge med den nære og den større historie?

Som afslutning kan eleverne designe et mindesmærke eller en statue for noget i lokalområdet, som eleverne synes er værd at huske.

Henvender sig til elever på mellemtrinnet og i udskoling.

3. Historiebrug i nærområdet

Eleverne undersøger eksempler på, hvordan forskellige aktører (kommunen, erhvervslivet m.fl.) bruger historie med forskellige sigter, fx identitetsdannende, legitimerende, moralsk, underholdende/kommercielt. Er der også eksempler på ikke-brug – noget der søges fortrængt/glemmt i lokalområdet?

Henvender sig til elever på mellemtrinnet og i udskoling.

4. Guide til nærområdet med HistorieLabs Oturs app

Eleverne bruger en app til at udarbejde digitale guider til smartphones om historiske, kulturelle, aktuelle og/eller religiøse tematikker i nærområdet. For at udarbejde guiderne må eleverne skaffe sig relevant information fra lokalhistoriske arkiver, interviews, bøger og andre kilder. Sammen med guides kan der udarbejdes konkurrencer/spørgsmål.

Kan gennemføres fra 5.-6. klasse.

5. Nærområdet i kulturfagsundervisningen

Eleverne undersøger den by/det sted, de kender fra deres dagligdag med henblik på at styrke deres forståelse af byens/stedets udvikling i tid og rum i samspil med den "store" historie – nationalt og globalt.

Henvender sig til udskolingen og kan gennemføres som et tværfagligt forløb mellem historie, kristendomskundskab og samfundsfag.

6. Triggere, kilder, problemorientering lokalområdet

Et delprojekt, der er rettet mod lærere, der underviser i historie og andre kulturfag. Elevernes nysgerrighed og interesse må være vakt for at de kan meningsfuldt og målrettet kan arbejde selvstændigt og undersøgende.

De deltagende lærere finder interessante tematikker og problemstillinger fra lokalområdet og udarbejder triggere eller anslag, der fanger elevernes interesse og vækker deres nysgerrighed og motivation for at undersøge problemstillingen nærmere.

Læreren udarbejder kildebanks, hvor eleverne kan finde kilder, som belyser problemstillinger fra nærområdet (kilder findes lokalhistorisk arkiv, lokale aviser, online materiale (kort m.m.)).

Triggere og kildebanks placeres på kommunens undervisningsnet, så de er tilgængelige for andre.

Hvad gør du?

Hvis du som lærer er interesseret i at din(e) klasse(r) i et eller flere forløb deltager i projektet "Historier om mit sted" i skoleåret 2017-2018, kontakter du projektlederne Jens Aage Poulsen, HistorieLab (eller på Sjælland Jens Pietras (Professionshøjskolen Absalon))

Der er allerede 15 i gang og endnu plads til ca 10 henvendelser.

Jens Aage Poulsen, mail: jeap@ucl.dk, tlf.: 51 66 59 94

Projektlederne står også til rådighed med yderligere information. Hvis I er flere lærere på din skole, der er interesseret i at være med i projektet, kan projektlederne eller medarbejdere fra HistorieLab i et vist omfang komme på din skole og drøfte projektet i forbindelse med planlægningsugerne.